Прости суми, които можем да ползваме наготово:

Интегрален критерий (частен случай)

Нека f е асимптотично положителна функция. Нека $n_0: \forall n \geq n_0$ е изпълнено f(n) > 0.

Нека $\exists m > 0 \ \exists M > 0 \ \forall n \ge n_0 : m.f(n) \le \min_{x \in [n,n+1]} f(x) \le \max_{x \in [n,n+1]} f(x) \le M.f(n)$.

Тогава е в сила $\sum_{i=n_0}^n f(i) \times \int_{n_0}^n f(x) dx$.

Примери:

1) $f(x) = x^2$

Нека $n_0 = 1$, m = 1, M = 4.

За тези n_0 , m и M е в сила, че $\forall$ $n \ge n_0$: $(f(n) > 0 \& m.f(n) \le \min_{x \in [n,n+1]} f(x) \le \max_{x \in [n,n+1]} f(x) \le M.f(n))$, или записано експлиситно: $\forall$ $n \ge 1$: $(n^2 > 0 \& 1. n^2 \le n^2 \le (n+1)^2 \le 4. n^2)$.

Тоест можем да приложим интегралния критерий и получаваме $\sum_{i=1}^{n} i^2 \times \int_{1}^{n} x^2 dx = \theta(n^3)$.

2) $f(x) = x^{\alpha}$

Нека $n_0 = 1$.

 $\cdot \alpha \ge 0$

Нека m=1, $M=2^{\alpha}$.

За тези n_0 , m и M е в сила, че $\forall$ $n \ge n_0$: $(f(n) > 0 \& m.f(n) \le \min_{x \in [n,n+1]} f(x) \le \max_{x \in [n,n+1]} f(x) \le M.f(n))$, или записано експлиситно:

 $\forall n \ge 1 : (n^{\alpha} > 0 \& 1. n^{\alpha} \le (n+1)^{\alpha} \le 2^{\alpha} n^{\alpha}).$

Тоест можем да приложим интегралния критерий и получаваме $\sum_{i=1}^{n} i^{\alpha} \times \int_{1}^{n} x^{\alpha} dx = \theta(n^{\alpha+1}).$

 $\cdot \alpha < 0$

Нека $m = 2^{-\alpha}$, M = 1.

За тези n_0 , m и M е в сила, че $\forall$ $n \ge n_0$: $(f(n) > 0 \& m.f(n) \le \min_{x \in [n,n+1]} f(x) \le \max_{x \in [n,n+1]} f(x) \le M.f(n))$, или записано експлиситно:

 $\forall n \geq 1 : (n^{\alpha} > 0 \& 2^{-\alpha}.n^{\alpha} \leq (n+1)^{\alpha} \leq n^{\alpha} \leq 1. n^{\alpha}).$

Тоест можем да приложим интегралния критерий и получаваме $\sum_{i=1}^{n} i^{\alpha} \times \int_{1}^{n} x^{\alpha} dx = \begin{cases} \theta(n^{\alpha+1}) &, \alpha > -1 \\ \theta(ln(n)) &, \alpha = -1 \\ \theta(1) &, \alpha < -1 \end{cases}$

Тоест в общия случай имаме: $\sum\limits_{i=1}^{n}i^{\alpha}=\left\{ egin{array}{ll} \theta(n^{\alpha+1}) & , \ \alpha>-1 \\ \theta(ln(n)) & , \ \alpha=-1 \\ \theta(1) & , \ \alpha<-1 \end{array} \right.$

3)
$$f(x) = a^x$$
, $a > 0$

Нека $n_0 = 1$.

$$\cdot a \ge 1$$

Нека m = 1, $M = \alpha$.

За тези n_0 , m и M е в сила, че $\forall$ $n \ge n_0$: $(f(n) > 0 & m.f(n) \le \min_{x \in [n,n+1]} f(x) \le \max_{x \in [n,n+1]} f(x) \le M.f(n))$, или записано експлиситно:

$$\forall n \ge 1 : (\alpha^n > 0 \& 1. \alpha^n \le \alpha^n \le \alpha^{n+1} \le \alpha.\alpha^n).$$

Тоест можем да приложим интегралния критерий и получаваме $\sum\limits_{i=1}^{n} \, \alpha^i imes \int_1^n \! \alpha^x \, dx = rac{a^n - a^1}{\ln(a)} = heta(a^n) \, // \, \alpha \geq 1$

$$\cdot 0 < a < 1$$

Нека $m = \alpha$, M = 1.

За тези n_0 , m и M е в сила, че $\forall$ $n \ge n_0$: $(f(n) > 0 \& m.f(n) \le \min_{x \in [n,n+1]} f(x) \le \max_{x \in [n,n+1]} f(x) \le M.f(n))$, или записано експлиситно:

$$\forall n \ge 1 : (\alpha^n > 0 \& \alpha.\alpha^n \le a^{n+1} \le a^n \le 1.\alpha^n).$$

Тоест можем да приложим интегралния критерий и получаваме

$$\sum_{i=1}^{n} \alpha^{i} \times \int_{1}^{n} \alpha^{x} dx = -\frac{a^{n} - a^{1}}{\ln(a)} = \theta(1) // 0 < \alpha < 1$$

Тоест в общия случай имаме:
$$\sum\limits_{i=1}^{n}\alpha^{i}=\left\{ egin{array}{ll} \theta(lpha^{n}) & , & lpha\geq 1 \\ \theta(1) & , & 0$$

4)
$$f(x) = x^x$$

Нека $n_0=1$, m=1. Може да забележим обаче, че $\nexists M>0 \ \forall \ n\geq n_0: \max_{x\in [n,n+1]} x^x=(n+1)^{n+1} < M.n^n$. Тоест тук не можем да приложим интегралния критерий.

5) f(x) = x! // gamma function

Нека $n_0 = 1$, m = 1. Може да забележим обаче, че $\nexists M > 0 \ \forall \ n \ge n_0 : \max_{x \in [n,n+1]} x != (n+1)! < M.n^n$. Тоест тук не можем да приложим интегралния критерий.

Важно!

Погледнете файла Интегрален критерий. pdf, който е прикачен към материалите в мудъл. Там има доказателство и по-важното - още някои много хубави примери!

Зад. 1

1. func(n):
$$// n \in \mathbb{N}^+$$

2. for $i \leftarrow 1$ to n
3. print 'a'

Сложността е
$$\sum_{i=1}^n c \le c_{\max} \sum_{i=1}^n 1 = c_{\max}.n = \theta(n), \ c_{\max} = \max_{i \in \{1, \dots, n\}} \{c_i\}.$$

Зад. 2

```
1. func(n): // n \in \mathbb{N}^+
           for i \leftarrow 1 to n
3.
                        for j \leftarrow 1 to n
4.
                                    print 'a'
```

Сложността е
$$\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{n} \theta(1) = \sum_{i=1}^{n} \theta(n) = \theta(n)$$
. $\sum_{i=1}^{n} \theta(1) = \theta(n)$. $\theta(n) = \theta(n^2)$.

Заб.

За следващите задачи няма да пишем експлиситно θ . От контекста се разбира, че става въпрос за асимптотично равенство.

Зад. 3

1. func(n):
$$// n \in \mathbb{N}^+$$

2. for $i \leftarrow 1$ to n
3. for $j \leftarrow 1$ to i
4. print 'a'

Сложността е
$$\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} 1 = \sum_{i=1}^{n} i = \theta(n^2)$$
.

Зад. 4

1. func(n):
$$// n \in \mathbb{N}^+$$

2. for $i \leftarrow 1$ to n
3. for $j \leftarrow 1$ to n with step i
4. print ' a '

Сложността е
$$\sum_{i=1}^n \sum_{j=1,\,j+=i}^n 1 = \sum_{i=1}^n \frac{n}{i} = n \sum_{i=1}^n \frac{1}{i} = n.ln(n) = \theta(n.\log(n)).$$

Зад. 5

1. func(n):
$$//n \in \mathbb{N}^+$$

2. for $i \leftarrow 1$ to n
3. for $j \leftarrow i$ to 2^i
4. if $j < n$ then
5. for $k \leftarrow 1$ to n with step i
6. print ' a '
7. print ' b '

Сложността е
$$\sum\limits_{i=1}^{n}\sum\limits_{j=i}^{2^{i}}1+\sum\limits_{i=1}^{\log(n)}\sum\limits_{j=i}^{2^{i}}\sum\limits_{k=1,\,k=i}^{n}1+\sum\limits_{i=\log(n)+1}^{n}\sum\limits_{j=i}^{n}\sum\limits_{k=1,\,k=i}^{n}1=(*)$$

$$(1) = \sum_{i=1}^{n} (2^{i} - i + 1) = \sum_{i=1}^{n} 2^{i} - \sum_{i=1}^{n} i + \sum_{i=1}^{n} 1 = \theta(2^{n}) - \theta(n^{2}) + \theta(n) = \theta(2^{n})$$

$$(2) = \sum_{i=1}^{\log(n)} \sum_{j=i}^{2^{i}} \frac{n}{i} = n \cdot \sum_{i=1}^{\log(n)} \left(\frac{1}{i} \sum_{j=i}^{2^{i}} 1\right) = n \cdot \sum_{i=1}^{\log(n)} \left(\frac{1}{i} \left(2^{i} - i + 1\right)\right) = n \cdot \left(\sum_{i=1}^{\log(n)} \frac{2^{i}}{i} - \sum_{i=1}^{\log(n)} \frac{1}{i} + \sum_{i=1}^{\log(n)} \frac{1}{i}\right) \le n \cdot \left(\sum_{i=1}^{\log(n)} 2^{i} - \sum_{i=1}^{\log(n)} \frac{1}{i} + \sum_{i=1}^{\log(n)} \frac{1}{i}\right) = n \cdot \left(\theta(2^{\log(n)}) - \theta(\log(n)) + \theta(\log^{(2)}(n))\right) = \theta(n^{2})$$

$$\Rightarrow$$
 (2) = $O(n^2)$

$$(3) = \sum_{i=\log(n)+1}^{n} \sum_{j=i}^{n} \frac{n}{i} = n.$$

$$n. \sum_{i=\log(n)+1}^{n} \frac{1}{i} \sum_{j=i}^{n} 1 = n. \sum_{i=\log(n)+1}^{n} \frac{1}{i} (n-j+1) \le n. \sum_{i=\log(n)+1}^{n} \frac{n}{i} = n^2. \sum_{i=\log(n)+1}^{n} \frac{1}{i} \le n^2. \sum_{i=1}^{n} \frac{1}{i} = n^2. \log(n)$$

$$\Rightarrow (3) = O(n^2.\log(n))$$

$$(*) = \theta(2^n) + O(n^2) + O(n^2 \cdot \log(n)) = \theta(2^n)$$

Зад. 6

```
1. Alg6 (A[1 .. n]): // n \in \mathbb{N}_0, A \in \mathbb{R}^n

2. for i \leftarrow 1 to n - 1

3. for j \leftarrow i + 1 to n

4. if A[i] = A[j] then

5. return TRUE

6. return FALSE
```

Какво връща следния алгоритъм? Да се докаже чрез инварианти (2 на брой).

Когато имаме вложени цикли, то трябва да имаме по 1 инвариант за всеки цикъл - един инвариант за външния и един за вътрешния. По-важния (в смисъл за контролно/домашно) е **външния**. Той е този, който трябва да е описан максимално подробно при ограничено време!

Вътрешен инваринт: При всяко k-то достигане на ред 3 имаме, че елементите A[i+1], ..., A[i+k-1] са различни от A[i].

Външен инвариант: При всяко k-то достигане на ред 2 имаме, че елементите A[1], ..., A[k-1] са уникални спрямо A[1..n].